

som Følge af den Undtagelse, der findes under Lit. c. Hvad angaaer Undtagelsen under Litra b, da kan man vel see, at det er en rigtig Tanke, som har søgt sit Udtryk deri, men jeg troer ikke, at man har været ganske heldig med Udtryksmaaden, og som Bestemmelsen staaer her i Lovforslaget, troer jeg, at den ubetinget bør forkastes. Det hedder nu i § 5: „Fra ovennævnte Forbud — nemlig dem, der findes foran i Lovforslaget — „undtages: a) Udbildning ved mekaniske Middelers Anvendelse af Kunstværker o. s. v.“, og dernæst hedder det under Lit. b: „Benyttelse af kunstneriske Arbejder til Mønstre for de af Haandværkere eller Fabrikanter forarbejdede Brugsgjenstande eller til disses Udsmykning“; men, som denne Bestemmelse her er affattet, skjønner jeg ikke rettere, end at det vil være tilladt at udgive Tegninger, Litografier og Fotografier efter en Kunstners Arbejder, naar de kun kunne kaldes Mønstre. Saadanne anvendes imidlertid i en overordentlig betydelig Udstrækning; man vil i vore Kunsthandeler finde en heel Suite af Horace Vernets og Delaroché's Arbejder udstillede som Mønstre og Fortegninger, og efter Lit. b vil man ganske vist kunne udgive Gjengivelser af Kunstnernes Arbejder, uden at disse kunne værges sig derimod, medens det dog er bekjendt, at Horace Vernet og Delaroché have faaet overordentlig betydelige Summer for Afstaaelsen af Retten til at kopiere deres Arbejder. Det er vel ikke saa store Summer, hvorom Spørgsmaalet vil dreie sig her hos os; men vore Kunstnere vilde dog kunne erholde ikke saa lidt for Tilladelsen til at lade deres Arbejder kopiere, naar ikke en saadan Lovbestemmelse medførte, at Gjengivelsen kunde gaae under Navn af Mønstre. Den Slags Kunstarbejder, der i en fortrinlig Grad vil blive anvendt paa denne Maade, er Malerier. Enhver, der kjenner Raphaels Stanser, veed, at det er Arbejder, som ere blevne benyttede i uimindelige Tider og steds vilde blive det; der er neppe nogen dygtig Malermester, som ikke har dem i sit Eie og benytter dem som Mønstre til sine Dekorationer; men selv om det var en nulevende Kunstner, der havde udført saadanne Arbejder, vilde man ifølge denne Undtagelse under Lit. b kunne udgive en heel Suite deraf som Mønstre. Jeg

maa derfor paa det Bestemteste tilraade, at man lader disse Undtagelser under Lit. b og c i § 5 aldeles gaae ud, i alt Fald i den Form, hvori de nu foreligge.

Indenrigsministeren: Jeg er aldeles enig med det ærede Udvalg i, at den Deel af Loven, som har den meest praktiske Betydning, og som efter min Mening er en moralsk Nødvendighed, er den Bestemmelse, der sikker Kunstnerne ogsaa den Deel af deres Arbejders Frugter, som kan erholdes gennem en mekanisk Gjengivelse, igjennem Litografi, Fotografi, Xylografi og deslige, og fra et ganske almindeligt Standpunkt vilde man derfor ikke kunne sige Andet, end at Lovens praktiske Diemed væsentligt var opnaaet, om den ogsaa blev indskrænket dertil. Jeg er fremdeles enig med Udvalget i, at en almindelig Bestemmelse, der skulde sikke imod, hvad man her har vedtaget at kalde en enkeltviis Gjengivelse af et Kunstværk, dette Udtryk brugt i sin store Anvendelighed, saaledes som det er vedtaget i Landstinget, gaaer for vidt og faaer en saadan Udstrækning, at man vil komme til at forbyde og fastsætte Straf for, hvad der ikke blot er i Publikums Interesse, men ogsaa en aldeles hæderlig Benyttelse; en saadan Bestemmelse vil meget let kunne gaae over til at blive et Forbud imod det, hvoraf de største Kunstnere have levet i kunstnerisk Henseende, nemlig en Optagelse af Motiver fra alle deres For-gængere. Det vil ogsaa være det ærede Thing bekjendt, at denne Bestemmelse i sin store Almindelighed mødte en temmelig stærk Modstand fra min Side i Landstinget, og de Argumenter, som jeg har anført derimod, ere væsentligt de samme, som Udvalget nu har optaget; de forskjellige Kunstarter eller, som man endog har kaldet dem, „Kunstsprog“ ere saa forskjellige, at det vil være umuligt at forbyde Overspørelsen fra det ene til det andet, og Udvalget har vistnok fuldkommen Ret, naar det siger, at det i alt Fald ikke burde skee, naar der er steet en saadan Forandring i den hele Opfattelse og Udførelse, der ganske vist maa anerkjendes som væsentlig. Derimod kan jeg ikke skjønne rettere, end at det var en sund og anbefalelig Tanke, der laa til Grund for det